

המטפל הפצוע – הפצע הנפשי ומקום הטיפול האישי בקרב ביבליותרפיסטים בראשית דרכם

מאת: נגה רוטשטיין, בוגרת תואר MA, המגמה לביבליותרפיה, החוג לייעוץ והתפתחות האדם, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה.
בהנחיית: פרופ' הדס ויסמן, הפקולטה לחינוך – החוג לייעוץ והתפתחות האדם, אוניברסיטת חיפה.

מטרת המחקר הנוכחי היא לבחון את תפיסותיהם וחוויותיהם של ביבליותרפיסטים בראשית דרכם בנוגע לפצעים נפשיים ולטיפול אישי ולמקומם בקביעת זהותם המקצועית, באמצעות השילוב בין תגובות קריאה לטקסט וראיון אישי. הטקסט שנבחר לשם כך הוא אודות כירון הקנטאור מן המיתולוגיה היוונית (שבתאי, 2000, עמ' 80).
ממצאים עיקריים:

1. תגובות הקריאה לטקסט שפכו אור על יחסם של המטפלים לזהותם המקצועית מעבר לנושא של המטפל הפצוע.
 2. חוויות עבר, מוטיבציות שהביאו לבחירה במקצוע הטיפולי ופצעים נפשיים – נמצאה זיקה בין המוטיבציות לבחירה במקצוע הטיפולי לבין חוויות העבר שהשתתפים טענו שהביאו אותם לעסוק במקצוע הטיפולי. משתתפים שדיווחו על פצע נפשי בעברם קשרו את הטיפול בפצע למוטיבציה לבחירת המקצוע הטיפולי ואילו משתתפים שלא דיווחו על פצע בעברם טרם היו בטיפול אישי.
 3. טיפול אישי – כאשר נשאלו המשתתפים על משמעותו של הטיפול עבורם התייחסו כולם להתפתחותם האישית בלבד ולא לזו המקצועית. הבדלים בין מטפלים שהיו בטיפול לכאלו שלא היו נמצאו ביחס לשאלה האם יהיו מקרים בהם לא יהיו מעוניינים לטפל. בעוד שמשתתפים שהיו בטיפול דיברו על מקרים שבהם לא ירצו לטפל מחשש מהזדהות יתר, משתתפים שלא היו בטיפול דיברו על מקרים שבהם לא ירצו לטפל מחשש שלא יוכלו להזדהות כלל.
- ההשלכות הטיפוליות של המחקר הנוכחי מתייחסות לחשיבות שבחקירת זהותם המקצועית של מטפלים ביבליותרפיסטים, לתרומה של טיפול אישי עבורם וכן לשימוש בטקסט ככלי מחקרי. השיח שנוצר אודות פצעים נפשיים בעברם של מטפלים והיכולת לשרטט את גבולות ההזדהות עם המטופל, כפי שהובעו על ידי חלק ממשתתפי המחקר שעברו טיפול אישי, ממחישות את תרומתו של הטיפול האישי למטופליהם בהווה ובעתיד.

מקורות

שבתאי, א' (2000). המיתולוגיה היוונית: מיתוסים. תל אביב: ספרי תל אביב, 80.

מילות מפתח: ביבליותרפיה, ביבליותרפיסטים, מטפל פצוע, טיפול נפשי, תגובות קריאה, זהות מקצועית.

נגה רוטשטיין, דוא"ל: googaf16@gmail.com